

กระทู้ถามที่ ๘๔๐ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๓ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอให้พิจารณาแนวทางการฟื้นฟูคลองหัวลำโพง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

ตามที่ข้าพเจ้านายภณชิต น่วมเจิม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร ได้ตั้งกระทู้ถาม เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำเสียคลองหัวลำโพง ประกอบกับการลงพื้นที่ตรวจสอบสาเหตุน้ำเสียในคลองหัวลำโพง บริเวณตลาดคลองเตย กรุงเทพมหานคร แล้ว นั้น

เนื่องจากในปัจจุบันข้าพเจ้ายังคงได้รับการร้องเรียนจากประชาชนในพื้นที่ว่าคลองหัวลำโพง ยังมีสภาพน้ำเน่าเสีย ส่งกลิ่นเหม็น และไม่สามารถใช้ในการระบายน้ำออกสู่อ่าวแม่เจ้าพระยา ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังบนถนนพระรามที่ ๔ กระทบต่อการจราจรและสร้างความเดือดร้อนต่อผู้สัญจร จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะมีการแก้ไขปัญหาเน่าเสียในคลองหัวลำโพง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานครอย่างไร (ระบุแผน/ขั้นตอน/งบประมาณ/ระยะเวลาดำเนินการ) ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อระบายน้ำในคลองหัวลำโพง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานครหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ภณชิต น่วมเจิม

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๘๔๐ ร.

ของ นายภณชิต น่วมเจิม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กรุงเทพมหานคร
เรื่อง ขอให้พิจารณาแนวทางการฟื้นฟูคลองหัวลำโพง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ข้าพเจ้า นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะมีการแก้ปัญหาหน้าน้ำเสียในคลองหัวลำโพง
เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร อย่างไร (ระบุแผน/ขั้นตอน/งบประมาณ/ระยะเวลาดำเนินการ)
ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียนว่า
คลองหัวลำโพง หรือคลองเตย ในอดีตเป็นคลองที่เริ่มจากคลองผดุงกรุงเกษมยาวมาจนถึง
คลองเตย ขุดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๐
โดยขุดจากคลองผดุงกรุงเกษม ไปทางทิศตะวันออก และไปบรรจบกับคลองพระโขนง และนำดิน
ที่ขุดคลองดังกล่าวมาถมสร้างเป็นถนนขนานไปกับคลอง เรียกว่า ถนนตรง (ปัจจุบันคือ ถนนพระรามที่ ๔)
ต่อมาได้มีการขยายถนนพระรามที่ ๔ เป็นผลทำให้คลองหัวลำโพงที่ขนานอยู่ริมถนนถูกถมเพื่อขยายถนน
ปัจจุบันคลองจึงปรากฏให้เห็นแค่ช่วงระหว่างตลาดคลองเตยถึงคลองพระโขนง โดยมีความยาวคลอง
จากตลาดคลองเตยถึงคลองพระโขนงประมาณ ๓,๕๐๐ เมตร คลองหัวลำโพงอยู่บนพื้นที่กรรมสิทธิ์
ของการท่าเรือแห่งประเทศไทย ซึ่งอนุญาตให้สำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร ใช้เป็นทางระบายน้ำ
ปัจจุบันเป็นแหล่งรองรับน้ำเสียประมาณ ๘๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน พื้นที่เขตคลองเตยมีประชากร
อาศัยอยู่แออัดหนาแน่น โดยมีแหล่งกำเนิดน้ำเสียที่สำคัญ ได้แก่ ตลาดคลองเตย อาคารคอนโดมิเนียม
อาคารพาณิชย์ ชุมชนที่อยู่อาศัยหนาแน่นโดยรอบจำนวน ๘ ชุมชน ตลอดจนชุมชนที่ปลูกสร้างรुक้า
ลำคลองตลอดแนวคลอง ทำให้มีการทิ้งขยะ การระบายน้ำเสีย และสิ่งปฏิกูลจากครัวเรือน ลงสู่คลองหัวลำโพง
โดยตรง ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวยังไม่มีระบบรวบรวมน้ำเสียและบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง และพื้นที่
ต้นคลองไม่มีแหล่งน้ำอื่นมาช่วยเจือจางน้ำเสีย น้ำในคลองส่วนใหญ่จึงเป็นน้ำเสียจากชุมชน ส่งผลให้
น้ำในคลองมีสีดำ สกปรก มีกลิ่นเหม็น และเกิดการตื่นเงินของคลอง การแก้ปัญหาหน้าน้ำเสียในคลอง
หัวลำโพง สิ่งสำคัญที่สุดต้องรวบรวมน้ำเสียที่ไหลลงสู่คลองไปทำการบำบัดน้ำเสีย ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรง
ของกรุงเทพมหานคร โดยขณะนี้ กรุงเทพมหานครอยู่ระหว่างดำเนินโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมน้ำเสีย
และระบบบำบัดน้ำเสียโรงควบคุมคุณภาพน้ำคลองเตย ระยะเวลาดำเนินการปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๒
พื้นที่บริการบำบัดน้ำเสียประมาณ ๖๗.๑๓ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่เขตคลองเตย เขตพระโขนง

และพื้นที่บางส่วนของเขตวัฒนา เขตบางนา เขตสวนหลวง และเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ได้เตรียมพื้นที่เพื่อก่อสร้างโรงบำบัดน้ำเสียคลองเตย ตั้งอยู่ในแขวงบางจาก เขตพระโขนง พื้นที่ ๒๘.๖๔ ไร่ มีขีดความสามารถ ในการบำบัดน้ำเสีย ๓๓๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ร่วมสนับสนุน การแก้ปัญหาน้ำเน่าเสีย ในคลองห้วยลำโพงของกรุงเทพมหานคร โดยมีแผนดำเนินงาน ประกอบด้วย

๑) สนับสนุนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองห้วยลำโพง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ มีแผนดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองห้วยลำโพงในช่วงเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และ มิถุนายน ๒๕๖๘

๒) การตรวจสอบ และบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคาร ในพื้นที่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร โดยเข้าตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษที่มีการระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานการระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมหรือไม่ และติดตามผลการปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสีย

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ได้ดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ เขตคลองเตย ประกอบด้วย โรงแรม อาคารชุด โรงพยาบาล อาคารที่ทำการ เป็นจำนวนรวม ๗๕ แห่ง โดยเก็บตัวอย่างน้ำตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งได้ ๗๓ แห่ง ผลการตรวจสอบ พบว่า แหล่งกำเนิดมลพิษ ที่น้ำทิ้งมีค่าเป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๑๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓ และแหล่งกำเนิดมลพิษที่น้ำทิ้งมีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง ตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๕๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๗ ทั้งนี้ กรณีแหล่งกำเนิดมลพิษที่น้ำทิ้ง มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้ง กรมควบคุมมลพิษได้ใช้มาตรการทางปกครอง ออกคำสั่งทางปกครองให้จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียให้มี ประสิทธิภาพเพียงพอที่จะบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กฎหมาย กำหนด

สำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีแผนในการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับ แหล่งกำเนิดมลพิษ ประเภทอาคาร ในพื้นที่เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐๔ แห่ง เริ่มดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนมกราคม - สิงหาคม ๒๕๖๘ ประกอบด้วย การตรวจสอบและ บังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ (แหล่งใหม่) จำนวน ๔๓ แห่ง และการตรวจติดตาม การปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ จำนวน ๖๑ แห่ง ทั้งนี้ กรณี แหล่งกำเนิดมลพิษที่ยังคงฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ จะมีโทษปรับ สูงสุดในอัตรา ๒,๐๐๐ บาทต่อวัน จนกว่าจะปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำเสีย ได้ตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อระบายน้ำในคลองห้วยลำโพง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานครหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเรียนว่า ไม่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการระบายน้ำในคลองพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและระบายน้ำในคลองพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ สำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบดูแลระบบระบายน้ำ การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม การยกระดับหรือพร่องน้ำในคลอง ซึ่งอาจมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ เช่น กรมชลประทาน กรมเจ้าท่า สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นต้น